

ONTWERP

RIOBRA

Opdrachthoudende vereniging

Activiteitenverslag 2022

Jaarvergadering d.d. 28 juni 2023

Inhoud

Woord vooraf	3
Voorstelling van de netbeheerder	
• Identiteit	4
• Deelnemers	5
• Distributiegebied	7
• Bestuur en toezicht	8
Verslag van de Raad van Bestuur over 2022	
• Marktwerking en beleid	10
○ Toekomstige structuur Fluvius-groep	10
○ Werkmaatschappij Fluvius	10
○ Investeringsplan 2023-2032	10
• Databeheer	11
○ Databeheer	11
• Rioolnetbeheer	12
○ Rioleringsuitdagingen	12
○ Blue Deal	12
○ Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 – De Grote STROOMversnelling	12
○ Alle rioleringsbuizen scannen tegen 2027	13
○ Visie rioleringsnetten 2050	13
○ Herziening premies Rationeel Watergebruik (RWG)	14
○ Herrekende tarieven voor wegherstellingen 2022	14
○ Saneringsbijdragen en -vergoedingen	14
○ Status VCO-lijsten (Vlaamse Codex Overheidsfinanciën)	14

Woord vooraf

Wordt later aangevuld.

Identiteit

Benaming :	Riobra
Rechtsvorm :	Opdrachthoudende vereniging
Ondernemingsnummer :	BTW BE 0878.051.819 RPR Leuven
Maatschappelijke zetel :	Oude Baan 148, 3210 Lubbeek
Secretariaat :	Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle
Oprichting :	<p>Opgericht op 25 november 2005 overeenkomstig het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking. Oprichting en statuten goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 31 januari 2006.</p> <p>De oprichtingsakte werd bekendgemaakt op 4 januari 2006 in de bijlage bij het Belgisch Staatsblad onder nr. 061856. Het oprichtingsdossier werd neergelegd in de zetel van Riobra en bij de toezichthoudende overheid.</p>
Statuten	<p>Laatste wijziging: Algemene vergadering in buitengewone zitting van 18 december 2020 (notarieel verleden op 23 december 2020). Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 18 februari 2021, nr. 21022427. Goedgekeurd bij ministerieel besluit van 18 maart 2021.</p> <p>Jaarvergadering 29 juni 2021: Actualisering van het register van de deelnemers (bijlage 1) en het werkingsgebied, de Regionale Bestuurscomités en activiteiten (bijlage 2), met ingang van 1 januari 2021 ingevolge de aanvaarding van de toetreding met ingang van 1 januari 2021 van de gemeente Lennik tot Riobra voor de activiteit riolering.</p> <p>Algemene vergadering in buitengewone zitting van 20 december 2021: Actualisering van bijlage 2 (werkingsgebied, Regionale Bestuurs-comités en activiteiten).</p> <p>Jaarvergadering 22 juni 2022: Actualisering van bijlage 2 (werkingsgebied, Regionale Bestuurscomités en activiteiten) ingevolge de intrekking van de beheersoverdracht voor de nevenactiviteit Fluvius-GIS uiterlijk met ingang van 1 juni 2022.</p>

DEELNEMERS per 31 december 2022

27 gemeenten

GEMEENTE	RIOLERING
Begijnendijk	x
Bekkevoort	x
Bertem	x
Bever	x
Boortmeerbeek	x
Boutersem	x
Galmaarden	x
Geetbets	x
Glabbeek	x
Gooik	x
Herne	x
Hoegaarden	x
Huldenberg	x
Kortenaken	x
Landen	x
Lennik	x
Linter	x
Lubbeek	x
Merchtem	x
Oud-Heverlee	x
Pepingen	x
Rotselaar	x
Sint-Pieters-Leeuw	x
Steenokkerzeel	x
Tielt-Winge	x
Tienen	x
Zoutleeuw	x

DISTRIBUTIEGEBIED

Volgens activiteit

REGIONAAL BESTUURSCOMITE OOST

Voorzitter

Jean-Pierre Taverniers Hoegaarden

Ondervoorzitter

Benny Reviere Bekkevoort

Leden

Mattias Bouckaert	Oud-Heverlee
Gerry Caluwaerts	Tielt-Winge
Carine Goris	Rotselaar
Boudewijn Herbots	Zoutleeuw
Gerty Lintermans	Landen
Nicky Martens	Tienen
Kristof Mollu	Kortenaken
Marc Morris	Bertem
Jo Roggen	Geetbets
Bart Sorée	Begijnendijk
Davy Suffeleers	Lubbeek
Guy Vanbelle	Boutersem
Andy Vandavelde	Linter
Danny Vangoidtsenhoven	Huldenberg
Kris Vanwinkelen	Glabbeek

Secretaris

Jan Vercammen

Vertegenwoordiging Fluvius

Raf Bellers
Luc Neefs
Raf Rosseels
Frank Vanbrabant
Jos Vershelde
Patrick Wuestenberg

REGIONAAL BESTUURSCOMITE WEST

Voorzitter

Ludo Persoons

Galmaarden

Ondervoorzitter

Annick Dekeyser

Boortmeerbeek

Leden

Heidi Elpers

Lennik

Steven Elpers

Merchtem

Ann Goovaerts

Steenokkerzeel

Michiel Krikilion

Bever

Carina Ricour

Herne

Gunther Roobaert

Pepingen

Veerle Seré

Sint-Pieters-Leeuw

Pascale Souffriau

Gooik

Secretaris

Jan Vercammen

Vertegenwoordiging Fluvius

Raf Bellers

Bart Bruyneel

Luc Neefs

Wouter Sansen

Frank Vanbrabant

Jos Verschelde

Marktwerking en beleid

Toekomstige structuur Fluvius-groep

Er drong zich een hertekening van het distributienetbeheer-landschap op omdat Het Energiedecreet bepaalt dat tegen ten laatste 2025 elke gemeente voor elektriciteit en aardgas moet aangesloten zijn bij dezelfde distributienetbeheerder en dat die distributienetbeheerder ook een geografisch aaneengesloten gebied moet vormen dat bovendien minstens 200.000 aangesloten afnemers telt.

De decretale bepalingen vormden de basis voor ‘verplichte’ gebiedsuitwisselingen tussen sommige Opdrachthoudende Verenigingen wat aanleiding gaf tot enkele partiële splitsingen en fusies binnen de Fluvius-groep. Dat kadert ook in de wens van de Vlaamse Regering tot vereenvoudiging van de organisatie van het distributienetbeheer in Vlaanderen.

Werkmaatschappij Fluvius

- **Eén bedrijf – integratiewerkzaamheden bijna ten einde**

De in 2018 opgestarte integratie die moet leiden tot belangrijke efficiëntiewinsten op niveau van de werkmaatschappij en de opdrachthoudende verenigingen is ver gevorderd. Binnen diverse domeinen en processen werd de beoogde uniformisering met succes bereikt.

Tijdens het jaar 2022 werden nog grote en belangrijke stappen ondernomen met het oog op de afronding van de integratie en als gevolg hiervan de realisatie van de verwachte besparing van 150 miljoen euro tegen einde 2024. Het integratieproject is per einde 2022 succesvol afgesloten.

- **Fluvius richt directie Energie- en Klimaattransitie op**

Sinds 1 juli 2022 heeft netbedrijf Fluvius een nieuwe directie Energie- en Klimaattransitie. Die moet de impact van de energietransitie en de klimaatadaptatie op de bedrijfsactiviteiten coördineren. Fluvius wil zo tijdig de nodige stappen zetten in het voorbereiden van de publieke nutsvoorzieningen op de maatschappelijke verwachtingen van morgen.

Investeringsplan 2023-2032

- **Investeren in data- en rioolnetbeheer**

Inzake telecom wordt vastgesteld dat het bestaande netwerk op vandaag voldoet aan de behoeften. De toekomstige verwachtingen zijn echter hoog. Daarom is het initiatief genomen om het datanetwerk uit te bouwen in functie van de veeleisende toekomstige noden. Daarbij worden vier cruciale principes gehanteerd: toegang tot het internet voor alle gezinnen en bedrijven in Vlaanderen; het voorzien van een open en niet-discriminerend datanetwerk dat toegankelijk is voor alle aanbieders van diensten; het creëren van een datanetwerk met hogere datasnelheden dan vandaag, en dit aan de laagst mogelijke maatschappelijke kost.

In de rubriek Datanetbeheer verder in dit verslag komen we hierop terug.

Wat riolering betreft zijn er alleen al omwille van de klimaatproblematiek enorm veel uitdagingen. Ook voor deze activiteit is een verhoogd investeringsvolume noodzakelijk. Dit wordt verder in het activiteitenverslag besproken.

Databeheer

Databeheer

Databeheer omvat het verzamelen, beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van meetgegevens op de toegangspunten tot het distributienet voor elektriciteit en aardgas, het beheer van het toegangsregister, de uitwisseling van data tussen marktpartijen, het faciliteren van innovatieve applicaties, enz. Deze vormen meer dan ooit een ondersteunende behoefte voor een goed functionerende energiemarkt om de verwachtingen inzake energietransitie en energie-efficiëntie te kunnen inlossen.

De Vlaamse decreetgever heeft de rol van databeheerder toevertrouwd aan de distributienetbeheerders. In de praktijk worden de activiteiten inzake databeheer conform het Energiedecreet uitgevoerd door de werkmaatschappij Fluvius. Het databeheer wordt uitgeoefend in volle onafhankelijkheid van de activiteit en de rekeningen van het databeheer ten opzichte van de andere activiteiten die aan Fluvius werden opgelegd. De zorg voor het recht op privéleven en informatiebeveiliging hebben in het 'data-verwerkingsproces' een prominente plaats en zullen ook in de toekomst verder gehonoreerd en bewaakt worden.

Rioolnetbeheer

Rioleringsuitdagingen

De eerdere watersnood en de daarop volgende droogteperioden onderstreepten het belang van een goed uitgebouwd rioleringsnet en een doordacht waterbuffer- en hemelwaterbeleid. De basis voor de verdere klimaatbestendige uitbouw van de netten vormen de hemelwaterplannen. De opgestarte acties rond de opmaak van hemelwaterplannen worden met de nodige prioriteit verdergezet om klaar te zijn tegen de door Vlaanderen opgelegde datum van realisatie. Gelijktijdig onderzoeken we hoe we de bestaande capaciteit van onze netten kunnen maximaliseren. Door het toenemend belang van data ook binnen het waterbeheer en de waterbeheerssystemen zal specifiek aandacht moeten besteed worden aan de verwerking van ook deze data.

Blue Deal

Er gaat in Vlaanderen veel aandacht naar het water- en droogtebeleid, met onder meer de Blue Deal van de Vlaamse Regering, het ambitieuze programma dat de Vlaamse Regering in het leven riep om waterschaarste en droogte aan te pakken via tal van acties. Elke gemeente in Vlaanderen moet tegen eind 2023 een hemelwater- en droogteplan kunnen voorleggen. Lokale besturen die daar geen werk van maken, hebben na 2024 geen recht meer op water-gerelateerde subsidies voor hun waterbeheer. Fluvius neemt het voortouw in de coördinatie van hemelwater- en droogteplannen en helpt de Vlaamse steden en gemeenten bij de opmaak van zo'n hemelwater- en droogteplan. Centraal staat het inzicht dat hemelwater maximaal de kans moet krijgen om in de bodem te sijpelen, in plaats van zo snel mogelijk via de riolering en waterlopen te worden afgevoerd. Omdat de grondwaterproblematiek voor elke regio anders is, ziet elk plan er anders uit. Een hemelwater- en droogteplan geeft een integrale ruimtelijke visie over waar en hoe het hemelwater van bestaande en geplande wegenis, woningen en (on)verharde oppervlakken ter plaatse kan worden gehouden, kan infiltreren of kan worden gebufferd en vertraagd afgevoerd. Watersnood en droogteperioden onderstrepen het belang van een goed uitgebouwd rioleringsnet en een doordacht waterbuffer- en hemelwaterbeleid. De basis voor de verdere klimaatbestendige uitbouw van de rioolnetten vormen de hemelwater- en droogteplannen. De opgestarte acties rond de opmaak van deze plannen zullen dan ook met de nodige prioriteit worden verdergezet om klaar te zijn tegen de door Vlaanderen opgelegde datum van december 2023 en met het oog op hun implementatie. Voor de 86 gemeenten waar er door Fluvius aan rioolbeheer wordt gedaan, zijn er inmiddels 16 plannen volledig afgerond. 23 plannen liggen ter goedkeuring voor bij de gemeenten.

Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 – De Grote STROOMversnelling

In uitvoering van de Europese kaderrichtlijn Water en de Overstromingsrichtlijn, die beide werden omgezet in Vlaamse wetgeving via het decreet Integraal Waterbeleid, lanceerde de Vlaamse Regering De Grote STROOMversnelling met als doel de kwaliteit van ons oppervlaktewater en grondwater te verbeteren, en Vlaanderen te wapenen tegen droogte en wateroverlast. Riobra (en zijn werkmaatschappij Fluvius) is een van de vele partners van de Vlaamse overheid om de komende 6 jaar een versnelling hoger te schakelen op het vlak van de verbetering van de afvalwaterzuivering, de vereenvoudiging van de procedures, een heldere taakverdeling tussen alle actoren en meer responsabilisering van rioolbeheerders. In 2027 moeten alle beken en rivieren in Europa voldoen aan de Europese waterkwaliteitsnormen. Met de goedkeuring door de Vlaamse Regering van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 liggen de reductiedoelen per waterlichaam vast. De eerste

analyses geven alvast aan dat het realiseren van deze doelstellingen belangrijke extra inspanningen van de volledige sector zullen vergen.

Alle rioleringsbuizen scannen tegen 2027

De komende jaren onderwerpt Fluvius zijn hele Vlaamse rioolnet aan een grondige scan. Bedoeling is om met behulp van zowel manuele als robotcamera's de toestand van de kwetsbaarste stukken van onze riolen te controleren. Omdat de Vlaamse Overheid een duidelijk zicht wil op alle rioleringen, bundelden alle rioolbeheerders in Vlaanderen begin 2022 de inventarisatie van hun respectieve netwerken in één centraal systeem (<https://pers.fluvius.be/de-rioolinventaris-is-klaar>). De volgende stap nu is de toestand van de buizen na te gaan.

Visie rioleringsnetten 2050

Het is de ambitie van en tevens noodzaak voor Fluvius om binnen de verschillende nutsactiviteiten een proactieve rol op te nemen in de energietransitie, digitalisering en klimaatadaptatie die zich de komende jaren aandienen. Daarom formuleerde Fluvius zijn visie op de uitbouw van rioleringen en de manier waarop kan worden bijgedragen tot de mitigatie van de waterproblematiek ten gevolge van de klimaatwijziging.

De klimaatverandering en de verharding zet de waterkringloop onder druk en zorgt ervoor dat, in tegenstelling tot de perceptie, Vlaanderen één van de gebieden met de hoogste waterstress in Europa is. Hierdoor hebben we regelmatig te maken met een dreigend of effectief watertekort. De zomerse grondwaterstanden en de waterstanden/debietten in de waterlopen in onze regio zijn soms gedurende een aantal jaren laag, soms te laag om het water nog te kunnen/mogen gebruiken.

De oplossing hiervoor vergt een integrale aanpak gebaseerd op systeemdenken waarbinnen riolering een belangrijke rol speelt. Het verwachte waterverbruik zal door klimaatontwikkelingen en toename van de bevolking nog verder toenemen.

Deze visie formuleert 4 doelstellingen en 7 actiedomeinen:

- 1) We helpen om het Vlaamse drinkwaterverbruik te doen dalen
 1. *Optimaliseren van de synergie bij de digitale watermeterinstallatie*
 2. *We helpen Vlaamse gezinnen alternatieven voor drinkwater te gebruiken*
- 2) We zetten in op een maximaal circulair gebruik van water en (her)installeren de natuurlijke cyclus voor regenwater
 3. *We verzamelen zo veel mogelijk vuilvracht en verschonen waterlopen i.k.v. de 'Kaderrichtlijn Water met ambities en verplichtingen richting 2027'*
 4. *We bufferen en infiltreren afstromend regenwater en waar economisch haalbaar maken we afname op het regenwaterstelsel mogelijk, cf. ook onze hemelwaterplannen*
 5. *We zetten in op de recuperatie van (het geloosde) water (gemiddeld 120 liter per dag per gezin)*
- 3) We maken de rioleringsnetten future proof
 6. *We digitaliseren en automatiseren de rioleringsnetwerken*
- 4) We stellen de informatie van het rioolstelsel beschikbaar aan de gebruikers van het systeem
 7. *We bereiden ons voor op alternatieve oplossingen die overbelasting van het rioleringsstelsel en de gevolgen daarvan helpen vermijden.*

Herziening premies Rationeel Watergebruik (RWG)

De premiereglementen voor gescheiden afvoer, hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen in de steden en gemeenten waar Fluvius in opdracht van de rioolnetbeheerder rioleringsactiviteiten uitvoert, werden geharmoniseerd. De communicatie kan hierdoor zo transparant en eenvoudig mogelijk gebeuren naar alle klanten. De focus ligt op:

- een zo eenvoudig mogelijke premieaanvraag voor de klant,
- een eenduidig en uniform proces voor alle rioleringsvennoten,
- een afkoppelingsproces waarbij de klant wordt gesensibiliseerd en geresponsabiliseerd,
- de uitbetaling van de premie op basis van een positief keuringsattest,
- de ondersteuning van klanten die inzetten op bronmaatregelen.

Herrekenende tarieven voor wegherstellingen 2022

Fluvius voorziet een tussenkomst voor de gemeente indien zij, naar aanleiding van door Fluvius geplande rioleringswerken in gemeentewegen, mee investeert in de heraanleg van de weg. Deze tussenkomst is de theoretische kost van het herstel van de wegenis voor de rioleringswerken die Fluvius zou moeten uitvoeren. Deze tarieven worden om de 5 à 6 jaar op basis van een representatief aantal dossiers opnieuw berekend, alsook jaarlijks geïndexeerd. Er werd beslist om de vroegere indexatieformule te herzien en vanaf 1 januari 2023 te werken met de systematiek van het Standaard Bestek 250 Wegenbouw Vlaanderen. Rekening houdend met een mix van prijzen voor het herstel van een standaardweg, stijgen de tarieven tussen de 7% en de 20%.

Saneringsbijdragen en -vergoedingen

In het kader van de Europese Waterrichtlijn heeft de VMM voor de waterlopen de reductiedoelstellingen vastgelegd evenals de investeringen die nodig zijn om deze doelstellingen te realiseren. Via Fluvius heeft Riobra in haar investeringsplan voor de volgende jaren rekening gehouden met deze reductiedoelstellingen en een planning uitgewerkt om tegen 2033 alle noodzakelijke investeringen te realiseren. Het budget, opgemaakt voor de periode 2022-2026, toont aan dat de toepassing van het maximumtarief noodzakelijk is om het verhoogde investeringsvolume in de volgende jaren te kunnen financieren.

Status VCO-lijsten (Vlaamse Codex Overheidsfinanciën)

Kapitaalsubsidies voor rioleringswerken worden eerst toegekend en daarna, na aanvraag tot uitbetaling en mits voorlegging van de noodzakelijke documenten, effectief uitgekeerd. Omdat er geen echte deadline was op de periode tussen toekenning en uitbetaling, zowel voor voorschotten als eindsaldo, bleven projecten met grote vertraging of een aantal ontbrekende attesten op de rol staan. Door de invoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) zijn de gereserveerde kredieten op de Vlaamse begroting vastgelegd en blijven deze behouden voor 8 jaar. Er moet dus rekening worden gehouden met vervaldata en, bij overschrijding, mogelijk verlies van kapitaalsubsidies. Dit houdt extra inspanningen in om oude nog openstaande subsidiedossiers aan te pakken.

*** * ***